

Valorisatieagenda

Kennis moet circuleren

innovatieplatform

Nederland
Ondernemend
Innovatieland

Kennis moet circuleren

Nederland heeft in toenemende mate een op kennis en creativiteit gebaseerde economie en maatschappij. Onze welvaart en ons welzijn worden steeds meer bepaald door ons vermogen om kennis beschikbaar en geschikt te maken en toe te passen in nieuwe producten, processen en diensten. Dat proces noemen we kennisvalorisatie. In de voorliggende agenda geven de ondertekenaars aan welke volgende stappen zij zullen nemen om kennisvalorisatie in Nederland verder te stimuleren en te professionaliseren.

Onderwijs en (fundamenteel) onderzoek liggen aan de basis van succesvolle valorisatie. Goed opgeleide mensen nemen hun kennis mee naar bedrijven en organisaties waar zij hun werkring vinden of gebruiken deze kennis als nieuwe ondernemer. (fundamenteel) Onderzoek is de essentiële voedingsbodem voor vele toepassingen. De focus van deze agenda ligt op het stimuleren en creëren van ontmoetings- en marktplaatsen tussen de werelden van onderzoek, onderwijs, bedrijfsleven en maatschappelijke sectoren met als doel de benutting van kennis in het maatschappelijk en economisch verkeer. Open samenwerking en de uitwisseling van mensen en ideeën geven inspiratie en creëren kansen om kennis, creativiteit en ondernemerschap beter te benutten. Dat vergt inspanningen van alle partijen: het gaat om samenwerking en niet om eenrichtingsverkeer. In die samenwerking moeten kennisdeling, kennisbenutting, vraagsturing, ondernemerschap en het wederzijds gebruik van faciliteiten en voorzieningen aandacht krijgen. En er moet rekening gehouden worden met een grote diversiteit aan bedrijven en maatschappelijke organisaties als potentiële gebruikers van kennis.

Kennisinstellingen, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden zijn de afgelopen jaren volop met valorisatie aan de slag gegaan. Vele goede voorbeelden geven een stevige basis om nu een volgende stap te zetten. Die stap is hard nodig want ontwikkelingen staan niet stil. Als wij ons huidige peil van welvaart en welzijn willen handhaven dan moeten we nu blijven inzetten op het ontwikkelen van nieuwe kennis en op valorisatie daarvan. In 2007 is de basis gelegd voor deze valorisatieagenda.

Betrokken partijen hebben toen een verklaring opgesteld waarin zij aangeven de krachten te bundelen en elkaars inspanningen op het gebied van valorisatie aan te vullen en waar mogelijk te versterken (de 'Verzilver Verklaring'). De ondertekenaars geven in deze agenda aan met welke acties zij in het valorisatieproces een stevige stap willen zetten. Voor de uitwerking ervan gaan zij met elkaar aan de slag.

De valorisatieagenda is gebaseerd op het gelijknamige rapport dat in opdracht van het Innovatieplatform en de interdepartementale Programmadirectie Kennis en Innovatie is opgesteld en tegelijk met deze agenda verschijnt. Dit rapport brengt in kaart wat de belangrijkste knelpunten voor valorisatie in Nederland zijn en het reikt op basis van 'best practices' uit Nederland en uit het buitenland oplossingen aan. Hieronder zijn de afspraken weergegeven, geordend naar gezamenlijke acties en acties per sector. Deze acties kunnen alleen succes hebben als beslissers in kennisinstellingen en bedrijven innoveren, samenwerken en valoriseren een wezenlijk onderdeel van hun bedrijfs-cultuur en strategie maken.

De onderstaande agenda heeft betrekking op de benutting van kennis in alle domeinen, maar is gebaseerd op ervaringen met de valorisatie van medisch, technisch en bèta onderzoek en met R&D intensieve bedrijfsleven. Dit komt omdat op deze terreinen de meeste initiatieven zijn ontstaan. De ondertekenaars zullen ook valorisatie in het alfa- en gamma domein, de kunsten en het interdisciplinair onderzoek stimuleren. Daarvoor zijn overigens vaak andere modellen nodig.

Gezamenlijk

- 1 Partijen investeren duurzaam in het bevorderen van kennisvalorisatie met het oog op economische en maatschappelijke meerwaarde. Deze duurzame investering komt tot uitdrukking in:
  - a. Het streven om door extra gezamenlijke investeringen de bijdragen aan valorisatie uit te laten groeien tot 2,5 procent van de publieke onderzoeksmiddelen. Daarmee zal Nederland in dit opzicht internationaal tot de koplopers behoren. Bedrijven en maatschappelijke organisaties worden uitgedaagd mee te investeren in samenwerking gericht op kennisvalorisatie.
  - b. De bereidheid van de overheid en kennisinstellingen om, daar waar nodig, institutionele wijzigingen in het kennissysteem door te voeren om kennis beschikbaar en geschikt te maken voor gebruik.
  - c. De bereidheid om gezamenlijk geschikte (kwalitatieve en kwantitatieve) indicatoren voor succesvolle valorisatie af te spreken, die kunnen dienen als richtsnoer voor de bijdragen die partijen aan valorisatie leveren. Deze set van indicatoren moet recht doen aan zowel het bèta/medisch/technisch als het alfa/gamma domein en aansluiten op de internationale initiatieven gericht op het ontwikkelen van geschikte indicatoren.
  - d. Een inspanning van alle partijen om meer transparantie en eenduidigheid te brengen in de vormgeving van gezamenlijke onderzoeksprogramma's (verantwoordelijkheids- en kostenverdeling, hanteren van coherente en expliciete regelingen voor intellectueel eigendom, publicatie, anti-ijskast beding etc.).
  - e. Het bevorderen van een ondernemende cultuur aan kennisinstellingen en de inzet van alle partijen om ondernemerschap in het onderwijs te verankeren onder meer via de uitvoering van het programma Onderwijs en Ondernemerschap.
- 2 Om op korte termijn valorisatie een impuls te geven, brengen partijen gezamenlijk (regionale) basisfaciliteiten tot stand. Deze zijn erop gericht om de valorisatieactiviteiten van deze partijen efficiënt en maatgericht te ondersteunen met expertise, faciliteiten en kapitaal. De basisfaciliteiten komen vraaggestuurd tot stand. Het gaat bijvoorbeeld om proactieve MKB servicepunten bij kennisinstellingen, centers of entrepreneurship, incubatoren, seed funds, valorisatie competence centers en dergelijke. Partijen zullen verder in kaart brengen welke basisfaciliteiten optimaal bijdragen aan het maatschappelijk en economisch rende-

ment van valorisatie, zodat wordt voortgebouwd op bewezen goede voorbeelden en bestaande faciliteiten van kennisinstellingen, het MKB in al zijn diversiteit, het grote bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en overheden. De overheid stimuleert de ontwikkeling van deze basisfaciliteiten met een extra financiële impuls (zie punt 12). De vormgeving hiervan komt tot stand in goed overleg met betrokken partijen (in de regio).

- 3 Er komt een jaarlijkse prestigieuze valorisatieprijs, de 'Archimedes' prijs voor de best presterende medewerker/ondernemer op dit gebied, die complementair is aan de bestaande prijzen.

Kennisinstellingen

- 4 Valorisatie is één van de kerntaken van kennisinstellingen. Voor TNO en de GTI's is het de kerntaak. Kennisinstellingen geven in hun instellings- en/of strategische plannen aan op welke wijze zij deze kerntaak invullen. In jaarverslagen leggen kennisinstellingen verantwoording af over de resultaten ervan.
- 5 Vanaf 2010 besteden kennisinstellingen systematisch aandacht aan valorisatie in hun kwaliteitszorg. Voor universiteiten, Universitaire Medische Centra's en onderzoeksinstituten (KNAW en NWO instituten) komt dit tot uiting in het Standaard Evaluatieprotocol Onderzoek (SEP). De hogescholen hebben valorisatie verankerd in het Branche protocol Kwaliteitszorg Onderzoek (BKO). Bij TNO en de GTI's is het al integraal onderdeel van het kwaliteitszorgsysteem.
- 6 Kennisinstellingen zetten het professionaliseren van hun valorisatietaken verder door. Dit betekent:
  - a. Investeren in professionele valorisatie-infrastructuur ter bevordering van het geschikt en beschikbaar maken van kennis. Bijvoorbeeld via de ondersteuning van samenwerking met andere partijen of via ondernemerschap in het onderwijs. Overleg en samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden is daarbij belangrijk.
  - b. Het waarderen en belonen van medewerkers die bijdragen aan de valorisatieinstellingen van de instelling, onder meer door valorisatie een plaats te geven in het functiehuis van de universiteiten, hogescholen en instituten. Uitwisseling en mobiliteit van studenten en medewerkers met bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden worden bevorderd.

Bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties

- 7 Op basis van hun eigen strategische belangen gaan bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden (duurzame) samenwerking aan met kennisinstellingen.
- 8 Het bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties investeren in valorisatie door:
  - a. De medefinanciering van samenwerking met kennisinstellingen op een 'case by case' basis (maatwerk). Hierbij kan gedacht worden aan stagiaires, het inschakelen van adviseurs uit kennisinstellingen, lectoren, promovendi, bijzondere hoogleraren, seed funds en dergelijke.
  - b. De samenwerking met publieke kennisinstellingen verder te professionaliseren, onder meer op het gebied van vraagarticulatie.
  - c. De uitwisseling en mobiliteit van kenniswerkers en studenten met kennisinstellingen te bevorderen.

Overheid

- 9 De overheid zorgt ervoor dat wet- en regelgeving valorisatie bevorderen en niet belemmeren. Samen met de ondertekenaars zal dit kabinet voorstellen uitwerken die bijdragen aan de structurele verankering van valorisatie in het kennissysteem.
- 10 De nationale onderzoeksfinanciers (NWO en KNAW) zullen bijdragen aan de vergroting van de bewustwording van onderzoekers via hun kennisbenuttingsbeleid en het stimuleren van ondernemerschap.

- 11 Het huidige beleid gericht op het bevorderen van valorisatie wordt vereenvoudigd tot een transparant, makkelijk toegankelijk en vraaggestuurd instrumentarium dat de goede elementen van het huidige systeem behoudt en flexibel genoeg is om de grote diversiteit aan afnemers en domeinen goed te bedienen:
  - a. Een programma gericht op het tot stand brengen van basisfaciliteiten voor valorisatie. De huidige SKE regeling en de Centers of Entrepreneurship (hoger onderwijs uit het programma Onderwijs en Ondernemerschap) vormen de basis van dit programma. De vormgeving en de uitvoering komen in handen van een deskundige uitvoeringsorganisatie die vraaggericht en met simpele procedures werkt en waarbij bedrijven en kennisinstellingen nauw betrokken zijn.
  - b. Instrumenten die valorisatie bij specifieke doelgroepen bevorderen. Het gaat hier om regelingen zoals RAAK, Innovatievouchers, het programma Onderwijs en Ondernemerschap en Innovatie Prestatie Contracten. Deze programma's blijven onder de nu bestaande (uitvoerings)condities vallen. Zij zullen wel regelmatig op onderlinge samenhang worden getoetst.
  - c. Innovatieprogramma's, BSIK-programma's en relevante FES-projecten zullen worden gestimuleerd om beter aan te sluiten bij de basisfaciliteiten. Goede voorbeelden van kennisvalorisatie uit deze programma's worden gedeeld met anderen.

- 12 Voor het programma gericht op het tot stand brengen van basisfaciliteiten trekt de overheid voor 2009 20 miljoen euro uit. De overheid is bereid om voor 2010 en 2011 samen met partijen verder te investeren om optimale basisfaciliteiten in te richten.

Deze twaalf afspraken zullen door elk van de betrokken partijen in onderling overleg worden uitgewerkt en uitgevoerd. Dat vergt regie. Naar Brits model zal een staande commissie voor valorisatie, bestaande uit vertegenwoordigers van de ondertekenaars, de voortgang van deze valorisatieagenda monitoren en laten evalueren. Deze commissie kan ook met nieuwe voorstellen komen om valorisatie te bevorderen.

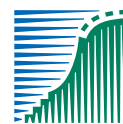

3 december 2008

Deze valorisatieagenda is onderschreven door:

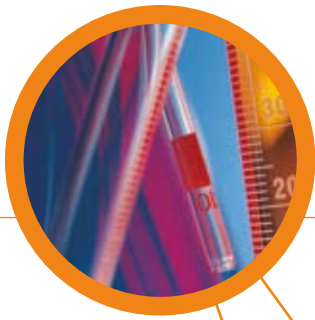

Ministerie van
Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

landbouw, natuur en
voedselkwaliteit

NEDERLAND ONDERNEMEND INNOVATIELAND

In het kabinetsproject Nederland Ondernemend Innovatieland staat het oplossen van maatschappelijke vraagstukken én het versterken van de economische concurrentiekracht centraal. Nederland Ondernemend Innovatieland bevordert een betere benutting van kennis en vernieuwend ondernemerschap in uiteenlopende maatschappelijke sectoren. Dit vraagt om een rijksbrede aanpak. En daarvoor is de interdepartementale directie Kennis en Innovatie in het leven geroepen, waaraan de ministeries van BZK, Defensie, EZ, Justitie, LNV, OCW, SZW, VROM, VWS en VenW deelnemen.

Op de website www.kennis-innovatie.nl kunt u terecht voor meer informatie. Of u kunt bellen met 070 379 74 43.

INNOVATIEPLATFORM

Het Innovatieplatform wil het functioneren van het kennis- en innovatiesysteem kritisch tegen het licht houden en voor doorbraken zorgen. Zij schept voorwaarden, legt verbindingen en ontwikkelt de visie, nodig om een impuls te geven aan innovatie en ondernemerschap in Nederland. Dit vormt immers de motor van de productiviteitsgroei en de economische ontwikkeling, ten behoeve van welvaart en welzijn. Zie: www.innovatieplatform.nl

VALORISATIEAGENDA